

การดื้อยาปฏิชีวนะยังคงเป็นหัวข้อสำคัญทั้งในมนุษย์และสัตว์ คาดว่ามีผู้เสียชีวิตมากกว่าหนึ่งล้านคนทั่วโลกในแต่ละปีจากการติดเชื้อที่ไม่สามารถรักษาได้ด้วยยาปฏิชีวนะ เนื่องจากการดื้อยา องค์การอนามัยโลก (WHO) ถึงกับพิจารณาว่าการดื้อยาปฏิชีวนะเป็นหนึ่งในภัยคุกคามหลักต่อสุขภาพ เกษตรกรรม และเศรษฐกิจโลก

การติดเชื้อแบคทีเรียดื้อยาสามารถเกิดขึ้นในสัตว์ได้เช่นกัน นอกจากนี้การรักษาสัตว์ด้วยยาปฏิชีวนะยังเผชิญกับแรงกดดัน เนื่องจากสัตว์อาจเป็นแหล่งกักเก็บแบคทีเรียดื้อยา (หรือยีนดื้อยา) ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์

สถานการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร? และ Kela สามารถมีบทบาทในเชิงบวกในเรื่องนี้ได้อย่างไร?

การดื้อยาปฏิชีวนะคืออะไร และแพร่กระจายอย่างไร?

เมื่อพูดถึงการดื้อยาปฏิชีวนะ มักหมายถึงการดื้อยาที่เกิดขึ้นภายหลัง สายพันธุ์แบคทีเรียที่ตามธรรมชาติเดิมไวต่อยาปฏิชีวนะบางประเภทกลับไม่ตอบสนองอีกต่อไป

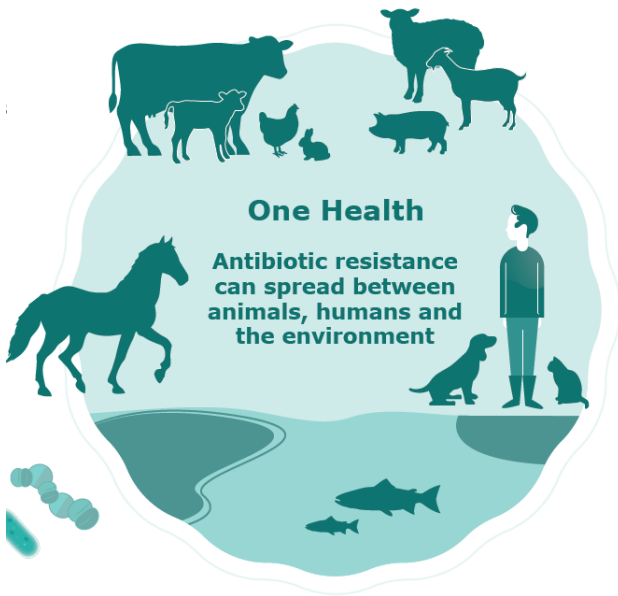
นี่เป็นกลไกป้องกันตามธรรมชาติของแบคทีเรีย ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงใน DNA ของแบคทีเรีย แบคทีเรียดื้อยาสามารถอยู่รอดได้ดีขึ้นในบางสภาพแวดล้อม ทำให้สามารถแพร่กระจายได้ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่เป็นพื้นฐานของการดื้อยายังสามารถถ่ายทอดได้ รวมถึงไปยังสายพันธุ์แบคทีเรียอื่น ๆ

ประเด็นนี้สำคัญเพราะทำให้โอกาสที่การดื้อยาจะแพร่ระหว่างสัตว์ มนุษย์ และสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น

การเกิดขึ้นและการแพร่กระจายของการดื้อยาปฏิชีวนะถูกกระตุ้นโดยการใช้ยาปฏิชีวนะในปริมาณมาก และยิ่งไปกว่านั้นโดยการใช้อย่างไม่ดีวิธี เช่น การใช้ยาในปริมาณสูงหรือต่ำเกินไป การใช้ยาปฏิชีวนะชนิดออกฤทธิ์กว้างซึ่งควรใช้ยาที่มีออกฤทธิ์แคบก็เพียงพอ การรักษาที่นานเกินไปหรือสั้นเกินไป หรือการรักษาเชิงป้องกันในกลุ่มสัตว์ขนาดใหญ่ แทนที่จะรักษาเฉพาะสัตว์ที่ป่วย

จะทำอะไรได้บ้างเกี่ยวกับเรื่องนี้?

ความพยายามนี้มีทั้งในภาคมนุษย์และสัตว์แพทย์ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก แนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) ถูกใช้ในทุกระดับ ในแผนปฏิบัติการระดับโลกขององค์การอนามัยโลก (WHO) ในโครงการ ESVAC ของยุโรป และในแผนปฏิบัติการระดับชาติ

ประการแรก หน่วยงานต่าง ๆ มีการวางแผนการใช้ยาปฏิชีวนะและการดื้อยาที่มีอยู่ทั้งในมนุษย์และสัตว์ ความพยายามถูกมุ่งเน้นเพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะโดยรวม และใช้ยาอย่างมีความรับผิดชอบเมื่อนำมาใช้ในการรักษา

ตัวอย่างเช่น มียาปฏิชีวนะบางชนิดที่สงวนไว้สำหรับใช้ในมนุษย์เท่านั้น เช่น สำหรับการติดเชื้อที่ไม่มีวิธีการรักษาทางเลือกอื่นใด ในกรณีของยาปฏิชีวนะอื่น ๆ ที่สามารถใช้ได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ได้มีการกำหนดหมวดหมู่ต่าง ๆ ขึ้น หมวดหมู่เหล่านี้ทำหน้าที่เป็นแนวทางสำหรับสัตวแพทย์ และแนะนำว่ายาปฏิชีวนะชนิดใดควรเป็นตัวเลือกแรกสำหรับการติดเชื้อแต่ละประเภท หมวดหมู่เหล่านี้ยังพิจารณาว่ายาปฏิชีวนะชนิดใดมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการดื้อยามากหรือน้อย และความสำคัญของยาปฏิชีวนะชนิดนั้น ๆ สำหรับมนุษย์

แม้ว่าจะมีความพยายามอย่างมากในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะทั้งในมนุษย์และสัตว์ แต่สิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจว่าเป้าหมายไม่ได้เป็นการเลิกใช้ยาปฏิชีวนะโดยสิ้นเชิง ตรงกันข้าม กลยุทธ์นี้มุ่งหมายที่จะใช้ยาปฏิชีวนะอย่างยั่งยืนเมื่อจำเป็น เพื่อรักษาประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะในระยะยาว แม้ว่า การฉีดวัคซีน การจัดการที่ดี และการรักษาสุขภาพ

ที่ดี รวมถึงการรักษาทางเลือกบางอย่าง อาจช่วยป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรียได้ แต่การรักษาการติดเชื้อแบคทีเรียอย่างได้ผลในท้ายที่สุด มักต้องใช้ยาปฏิชีวนะที่เหมาะสมทั้งในมนุษย์และสัตว์เสมอ

Kela ทำอะไรบ้าง?

แผนวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์ของ Kela เฝ้าติดตามข่าวสารล่าสุดเกี่ยวกับการดื้อยาปฏิชีวนะผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ยุโรป และระดับโลก ตัวเลขการดื้อยาของยาปฏิชีวนะหลักสำหรับโคและสุกรในยุโรปถูกติดตามผ่านวารสารวิทยาศาสตร์และบันทึกไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งช่วยให้เราสามารถติดตามแนวโน้มการดื้อยาของยาปฏิชีวนะหลักของเราได้

นอกจากนี้ Kela ยังมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในโครงการ CEESA VetPath ในโครงการนี้ มีการเก็บตัวอย่างสายพันธุ์แบคทีเรียต่างๆ จากโค ไก่ และสุกรที่มีการติดเชื้อชนิดจำเพาะ จากประมาณ 10 ประเทศในยุโรป จากนั้นทดสอบความไวของแบคทีเรียเหล่านี้ต่อยาปฏิชีวนะหลากหลายชนิด เพื่อให้เราได้ภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะหลักของเรา

Kela ยึดมั่นในแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว หรือ 'One Health' ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน สุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น แพลตฟอร์ม KelAcademy จึงแบ่งปันความรู้และให้เครื่องมือแก่ลูกค้าเพื่อการใช้ยาปฏิชีวนะ (และยาอื่น ๆ) อย่างมีความรับผิดชอบ เครื่องมือเหล่านี้ใช้การระบุด้วยสีเพื่อการใช้ยาปฏิชีวนะให้เหมาะสม โดยกำหนดยาปฏิชีวนะที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายการดื้อยาเป็นสีเขียว ส่วนยาปฏิชีวนะที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดการดื้อยาสูงขึ้นหรือมีความสำคัญสำหรับการใช้ในมนุษย์จะถูกกำหนดเป็นสีแดง ด้วยวิธีนี้ จึงทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าสัตวแพทย์ควร

เลือกให้ยาปฏิชีวนะชนิดใดเป็นการรักษาเบื้องต้นสำหรับ
ภาวะติดเชื้อ (กลุ่มสี่เขียว)
กลุ่มยาปฏิชีวนะที่ถูกจัดเป็น 'สีแดง' ย่อมมีประโยชน์ในการ
ใช้งานเช่นกัน หากหลังจากการตรวจสอบความไวของ
แบคทีเรียก่อโรคแล้วพบว่าแบคทีเรานั้นไม่ไวต่อยาปฏิชีวนะ
ในกลุ่ม 'สีเขียว' หรือ 'สีส้ม' อีกต่อไป ก็สามารถรักษาได้
ด้วยยาปฏิชีวนะในกลุ่ม 'สีแดง'

บทสรุป

การดื้อยาของแบคทีเรียต่อยาปฏิชีวนะเป็นปัญหาที่แท้จริง
ทั้งสำหรับมนุษย์และสัตว์ เพื่อควบคุมและลดการดื้อยานี้
จำเป็นต้องทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วนเพื่อรับประกันและ
เพิ่มประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะของเราให้ดียิ่งขึ้น Kela มี
ความยินดีที่จะมีส่วนร่วมในความพยายามนี้

Article offered by

